

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina Lir 3.000

Letna naročnina » 6.000

Letna inozemstvo » 8.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 18 (1400)

Gorica - četrtek, 29. aprila 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Delo in molitev naj se prepletata Slovenci v italijanskem tisku

Kamorkoli se ozremo, povsod opažamo ustvarjalne sile narave. Za temi silami pa človek nehoti slutiti tudi nekoga drugega. Zasluti tistega, ki ga je veliki znanstvenik in mislec Einstein imenoval Razum. A ne gre samo za neki razum, ampak za Nekoga, ki mu je svet velika delavnica in človeštvo sodelavci.

Res je, vsi smo božji sodelavci. V vsakem izmed nas deluje podaljšana roka Boga samega. Bog računa z nami, računa z našim delom, da po nas spreminja obličje zemlje. Tako se zemlja spreminja v delavnico človekovih prizadevanj, da bi si človek podredil zemljo in ji zagospodoval.

Vsa ta prizadevanja, vsi naši napori, pa nam ne morejo veliko koristiti, če smo kljub tolikšni ustvarjalnosti ogroženi od sovraštva, maščevanja in od vsega, kar prinaša nesrečo namesto sreče. Svetovni dogodki to potrjujejo. Čemu je treba toliko prelivanja krvi v Libanonu, toliko sovraštva na Severnem Irskem, toliko rasnega zapostavljanja tu in tam? Je to mar prispevek k lepši bodočnosti?

Da bi našega dela ne zlorabljali in poniževali v sredstvo sovraštva in pogube, moramo delo vedno povezovati z molitvijo. Pa ne s tisto, ki bi ostala samo pri besedi. Truditi se moramo, da bi bila vsaka naša molitev takšna, ki bi nas spreminjala, nam pomagala, da bi postajali boljši ljudje in s tem boljši kristjani. Le če se bomo znali v duhu molitve žrtvovati za bližnjega in mu dati, kar potrebuje, bomo besede molitve zopet spreminjali v dejanja.

Danes imamo morda manj časa za molitev, ne smemo pa izgubiti čuta zanjo, čuta, da moramo biti Nekomu hvaležni za zdravje, za moči, za razum in pamet.

V tem času imamo krisjani veliko nalogo: tolmačiti Kristusovo poslanstvo. Zato pa moramo Kristusa postaviti v čas, v katerem sami živimo. Tudi danes moramo slišati besede: »Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi in jaz vas bom poživil.«

In kakšen je Kristus, ki nam to govori? Gotovo ne Kristus z zlato krono, tudi ne posladkan Kristus kličastih predstav, marveč tisti, ki je živ kot ubog delavec. Tega — Kristusa Delavca — moramo postaviti v naš čas; Kristusa, ki se ni bal truda, ki je imel prav tako žuljave roke kakor jih imajo današnji delavci. A tega Kristusa še vedno premalo poznamo. In vendar prav ta najbolj prepriča.

Poleg Kristusa Delavca pa moramo ljudem prikazati tudi Kristusa Molilca. Ko bi bilo v nas več pripravljenosti živeti po Kristusovem zgledu — to je za druge —, potem bi imela vera in naše življenje vse drugačno moč.

Kljub uspehom svojega dela pa potrebuje današnji človek tudi upanje. Včasih celo upanje proti upanju. Kajti stvari, ki se dogajajo po svetu, nas prej navdajajo s strahom in z grozo kot z zaupanjem v prihodnost.

Vendar kristjani verujemo, da je prišel Kristus odrešiti človeški rod, odrešiti njegove napore in delo. Se danes hodi po svetu in deli dobroto, obenem pa pričakuje tudi od nas nekaj pripravljenosti za svoje poslanstvo.

V. G.

Marija - pot do osebnega verovanja

Boj za osebno versko prepričanje nikakor ni lahak. Pot do osebnega srečanja z Bogom je dolga. Ali pa imamo na tej dolgi poti tudi pomoč? Verno ljudstvo pravi, da ta pot pelje prek Marije.

Bog daje vsakemu človeku določeno poslanstvo. Poslanstvo Matere božje pa je v tem, da je bila mati Kristusu, da je Kristusa dala na svet. Silno globoko poslanstvo, nedvomno, nositi pod srcem devet mesecev Boga, ga ljubiti, negovati in občutiti; podariti Boga svetu; zanj skrbeti. Silno globoka vera je bila potrebna ta

kemu poslanstvu, silno globoka predanost Bogu.

Verno ljudstvo pa je že od vsega začetka krščanstva videlo v Mariji več kot pa samo telesno mater človeka Jezusa. Ona ni samo mati človeku Jezusu, ampak tudi mati Bogu. To je trden verski nauk.

In verno ljudstvo vidi v Mariji še več: imenuje jo Mater Cerkve, ker Cerkev ni nič drugega kot naprej živeči Kristus, njegovo skrivnostno Telo, v katerem je pričujoč.

Mnogi kristjani so mnenja, da se je to vseobsežno Marijino materinstvo razodelo pod križem. Pod križem je bil od vseh apostolov samo Janez, drugi so zbežali. In Janez stoji zato pod križem kot zastopnik cele Cerkve. Zato Jezusove besede Mariji: »Zena, glej tvoj sin!« očitno ne veljajo samo Janezu, ampak vsej Cerkvi. Prav tako tudi Jezusove besede Janezu: »Glej, tvoja mati!«, veljajo za vso Cerkev. Marija je torej mati vse Cerkve.

Če pa je Marija v resnici mati vse Cerkve, tega skrivnostnega Telesa Kristusovega, potem je tudi mati vsakega kristjana, zakaj vsak kristjan je ud skrivnostnega Kristusovega Telesa. Marija ima nasproti vsakemu posamezniku, kristjanu, svoje poslanstvo: tudi nam naj prinese Kristusa. Kristus mora biti rojen tudi v nas samih. »Kristus v nas«, je božje življenje, milost v nas. Marija je mati krščanstva, mati vsakemu kristjanu. In to so v krščanstvu že prvotne misli.

Nekateri se bojijo, da bi bil Kristus zaradi molitve k Materi božji izrinjen iz središča našega mišljenja in verovanja. Izkušnja kaže, da so prav mojstri srečavanja z Bogom, svetniki, najbolj iskreno in goreče častili Mater božjo. To čiščenje jih ni odvrčalo od Kristusa, ampak jih je, nasprotno, vodilo h globoki združitvi z Njim, ki človeka naredi za svetnika. Marija ni zapreka, ampak pot do Kristusa.

In narobe: one krščanske ločine in skupine, ki so Marijo izločile iz svojega mišljenja in verovanja, so sčasoma začele izgubljati tudi Kristusa; njihovi tabernakliji so prazni in celo vera v Kristusovo božanstvo neredko doživlja pretrese.

Izjava tržaške kurije

Poročali smo že o motenju verskega obreda v tržaški stolnici na veliko sredo 14. aprila zvečer, ko je skupina italijanskih prenapetežev skušala prepričati slovensko besedo pri bogoslužju. Dogovorjeno je bilo — da bi bila maša res izraz resničnega krščanskega bratstva med italijanskimi in slovenskimi verniki v škofiji —, da bodo sprev po prvem mašnem berilu, drugo berilo in tri prošnje v slovensščini; v slovensščini naj bi se zapeli tudi dve pesmi. Ostali del obreda pa naj bi potekal v italijanščini oz. latinščini.

Ta novost — pravi tržaška kurija v svoji izjavi — ni bila uvedena morda na pobudo msgr. Cocolina, temveč je izšla iz vrst Duhovniškega sveta, organa, ki predstavlja vso škofijsko duhovščino. Omenjeni svet je hotel s tem potrditi duh zadnjega koncila, ki je obsodil vsako razločevanje med ljudmi in je povabil vse kristjane različnih narodov, ki so zbrani v Cerkvi, da se izogiba vsakemu izrazu prezira drugih narodnosti ter odklanjajo pretirani nacionalizem, prizadevajoč se »za vesoljstveno ljubezen med narodi« (Konstitucija Ad gentes, 15).

Zato je tembolj presenetljivo zadržanje skupine ljudi, ne več kot 15 oseb, ki so v stolnici izrazile svoje negotovanje in s tem pokazale, da ne razumejo pomena bogoslužnega obreda in so se postavile v opreko z naukom in stalno prakso Cerkve kakor tudi z duhom sv. pisma, ki ne pozna razlikovanja med ljudmi.

Globoko obžalovanje zasluži tudi brezčutnost istih oseb, ki so jo pokazale do nadškofa msgr. Santina, ko se je obrnil nanje, naj spoštujejo svetost kraja in slovesnost obreda.

Da je bilo motenje slovenske besede

Zadnje čase je italijanski vsedrjavni tisk posvetil slovenski manjšini v Italiji in njenim problemom nenavadno pozornost. Za vse to je dalo povod več dejavnikov. Manjšinsko vprašanje samo po sebi navadno ni bilo predmet posebnega zanimanja s strani nacionalnega tiska. Manjšinski problem je verjetno bil za širšo italijansko javnost nekaj neznanega, tuje. Bolj so se z njim spoznali le ob reševanju južnotirolskega vprašanja, ko je pravzaprav šlo že za važno zunanjepolitično zadevo.

Kar se Slovencev tiče, je morda vzrokov za to še več. Italija ne daje kakega posebnega poudarka odnosom z Jugoslavijo, saj o osimskem sporazumu navadno poročajo bolj obširno le lokalni italijanski časopisi. Z eno besedo: problematika slovenske manjšine za italijansko širšo javnost ni kaj posebno zanimiva.

Kljub temu pa so zadnji čas nekateri večji listi oz. revije kar precej poročali o zadevah, ki se tičejo Slovencev v Italiji. Gotovo sicer ne iz kake posebne ljubezni do slovenske manjšine, vendar pa z neko določeno mero objektivnosti in morda tudi prizadetosti.

ODMEVI NA PROCES V ZVEZI Z RIZARNO

Med procesom proti nacističnim zločinom v tržaški Rižarni je prišlo na dan precej dejstev, ki pobliže zanimajo zlasti slovensko prebivalstvo. Razna pričevanja naših ljudi so dokazala, da se zverinska mučenja niso začela šele pod nacističnimi krvniki, pač pa že prej pod fašističnimi tirani. Slovenske žrtve so bile, kot tudi izhajajo iz teh pričevanj, sorazmerno mnogo večje od italijanskih ali židovskih. Slovenska Kalvarija je bila neznansko hujša in daljša od kasnejših žrtev Rezištenca, ki je sicer tudi dala svoj delež, pa čeprav sorazmerno mnogo manjši od slovenskega trpljenja pod fašizmom!...

Vse to je izzvenelo prav iz pretresljivih pričevanj na tržaškem procesu, ki so pokazala, da je pravzaprav naš človek tu

dopolnil zvrhano mero trpljenja. In to je res našlo svoj odmev v širši italijanski javnosti prav preko tiska. Veliki dnevnik, kot npr. Il Giorno, La Stampa, La Repubblica, Paese Sera, L'Unità in drugi so dali precejšen poudarek tem pričevanjem.

MILANSKA REVILJA:

MANJSINSKE STRANKE V ITALIJI

Problematika slovenske manjšine v Italiji je našla še druge osvetlitve in komentarje, in to spet v večjih državnih tiskovnih organih. Tako je milanska revija Panorama v svoji številki z dne 6. aprila letos objavila kar dva članka, ki posredno oz. neposredno zadevata Slovence v Italiji. Prvi članek se ustavlja ob problemu nedržavljanov, ki jih je precej na Tržaškem. Ze naslov članka je zgovoren, Stranieri a vita (Domsrtni tujci). V njem člankar našteva vrsto bolečih primerov slovenskih izobražencev, ki se ne morejo dokopati do državljanstva samo zato, ker so Slovenci. V članku pa lahko preberemo kako bridko resnico. Tako npr., ko omenja člankar zadržanje tržaške kvature, ki — kot izgleda, jasno in brez sramu — izjavlja, da ne dobijo državljanstva samo tiste družine, ki trmasto pošiljajo svoje otroke v slovensko šolo. (L'Italia, dicono [na kvaturi, op. ured.] è uno dei paesi più generosi nel concedere cittadinanza. I rifiutati sono rari e riguardano soltanto le famiglie che si ostinano a mandare i propri figli alla scuola slovena e a non parlare l'italiano tra le mura di casa). Vsak komentar je tu odveč!...

V drugem članku iste milanske revije pa lahko beremo zapis o manjšinah nasploh oz. o manjšinskih strankah v Italiji. Več se zaustavlja ob južnotirolski SVP, nato pa preide na ostale stranke narodnih manjšin. Pri tem omenja seveda tudi Slovensko skupnost in prinaša številne volivnih glasov ter posamezna predstavništva na Goriškem oz. Tržaškem. Seveda tu sploh ne drži idejno politična oznaka Slovenske skupnosti, ki naj bi po mnenju revije počasi težila k socialistom in komunistom...

Dejstvo pa je, da je za člankarja samo Slovenska skupnost omenjena kot slovenska stranka. Spet dokaz, da je samo ta — za italijansko javnost — nositeljica manjšinskih interesov naše manjšine!

RIMSKI DNEVNIK SE ZANIMA ZA NAŠE RAZMERE

Konkretni dogodki pa so dali povod rimskemu laičnemu dnevniku La Repubblica za poročila o slovenski manjšini ter o naših problemih. V dveh zaporednih številkah, z dne 15. in 16. aprila letos je ta list poročal o Slovencih. V prvem dopisu poroča v zvezi s srečanjem koroških slovenskih in južnotirolskih zastopnikov v Bocnu. Po daljšem poročilu o izjavah koroških predstavnikov prinaša list nekako sliko narodnih manjšin v Italiji. Sloven-

cev našteje približno sto tisoč. Pravi, da so dobro zaščiteni v Trstu, samo šolsko v Gorici, sploh nič pa v Vidmu. Zanimivo je pri tem še to, da vse ostale manjšine (izvzemši Južnotirolci in Valdostanci) ne uživajo — vedno po poročanju rimskega dnevnika — nikake zaščite. Tako niti milijon in pol Sardincev ali 700.000 ladinskih Furlanov ne pozna ustavne zaščite!

V naslednji številki pa prinaša člankar poseben dopis iz Trsta v zvezi z znanim incidentom v tržaški stolnici sv. Justa ob slovenskem berilu. Tu člankar zelo objektivno poudarja prenapetost nekaterih tržaških krogov. (Pomenljivo začenja: «Il padreterno ascolta soltanto l'italiano, secondo alcuni oltranzisti triestini...») Zelo odgovorno nato tudi išče krivdo za tak položaj v dosedanjem vodenju tržaške škofije vsa predvojna in povojna leta sem. Nato zaključuje, da tudi v Trstu le začenja prevladovati zdrav razum nasproti manjšini netilcev sovraštva («Per fortuna la ragione sta prevalendo sulle emozioni, nonostante i mestatori interessati»).

NEUBRANI GLASOVI V GORISKEM SKOFIJSKEM TEDNIKU

Cisto drugače pa je izzvenel članek, ki ga je objavil goriški italijanski katoliški tednik «Voce Isontina» v predvelikonočni številki. Čudimo se še posebno, da prihajajo nemodra in nevarna razmišljanja — o katerih bomo tu poročali — prav s stolpev lista, ki se ima za glasilo goriške škofije!...

Tednik namreč prinaša članek, ki nosi naslov «Contro la tentazione dell'apartheid», kar bi se reklo po naše »Proti skušnjavi zaprtosti«. V njem se člankar C.M. (morda se za temi kraticami skriva ime časnikarskega referenta goriške občine) spušča v dolgo analizo raznih perečih problemov naše skupnosti na Goriškem. Od dvojezičnosti, šolstva in mestne konzulte za Slovence prehaja nato na daljša razmišljanja o dveh nasprotujočih si slovenskih taborih, ki jih ponesrečeno imenuje »sloveni rossi« in »sloveni bianchi«. Pri tem si upa trditi, da je npr. borba za uvedbo slovenskega jezika v izvoljenih svetih in uradnih odnosih le neko znamenje tekme med obema skupinama, ne pa stvarna potreba po rabi slovenskega jezika. Tako omenja — vedno v zvezi z rabo slovensčine — nevarnost, da bi le-ta vnesla v delovanje izvoljenih svetov samo težo in dolgovestnost. Dobesedno piše: «La richiesta della lingua nei consigli, già pesanti e verbosi, passata la novità, è forse il gusto della conquista, rischia di diventare, se accolta, un inutile mattone che porta nei consigli l'ombra negativa della sopportazione e della perdita di tempo».

Dalje še pripominja: «... non è certo così che si difende la giusta attesa della crescita culturale e della difesa dell'etnia slovena in Italia.» Obenem še pripominja, da si je npr. težko omissiti primerno prevajalsko službo, ko bi verjetno morali iskati tolmače v Ljubljani, ker naj bi to bilo pri nas zelo težko...

Se in še bi se lahko ustavljali ob bolj ali manj poceni ugotovitvah dopisnika goriškega tednika, vendar bi se omejili le na kratak zaključek. «Voce Isontina» zanika Slovincem pravico do rabe svojega jezika v javnih odnosih oz. v izvoljenih svetih. V čigavem imenu? S kakšno pravico?! Na drugi strani pa očita prav katoliškimi Slovincem nekaj revanšizem in, kar je še bolj predrzno, označuje njih kulturo za tradicionalno, kmečko, revno in vase zaprto. To so očitki, mimo katerih ni mogoče z mirnim srcem! Goriški škofijski tednik naj se najprej pouči o dejanskem položaju in naj ne daje takih suverenih ocen o nekem delu slovenske manšine in kulturi, ki je končno... katoliška! Raje naj pometa pred svojim pragom in naj med svojimi vrstami pomaga izbrisati še žive sledove nacionalizma in nekatoškega gledanja na drugorodne članke širše goriške škofijske skupnosti!

Spectator



Krminska občina je dala postaviti v krajih, kjer živijo Slovenci lične napise, ki delajo čast občinski upravi in so naraven izraz spoštovanja med obema narodnostnima skupinama na tem področju

Nekaj misli o kmetovanju na Goriškem in Tržaškem

Za preteklo leto in tudi komaj minule mesece tega leta je bila značilna rastoča gospodarska kriza. Zelo izrazit je bil ta pojav v Italiji in še danes traja kljub grenkim zdravilom. Podatki nam kažejo, da je to krizo še najmanj občutilo kmetijstvo in je med vsemi važnejšimi področji gospodarstva edino povišalo svoj tržni proizvod za 2,8 % v primeri s prejšnjim letom. Industrijsko področje, ki je najvažnejše, je naredilo korak nazaj za 12 odstotkov.

Pri kmetijstvu se je tudi znižal uvoz raznih pridelkov. Bilo je pričakovati, da se bo zaradi visokih cen znižal nakup kmetijskih strojev, ostal pa je na isti ravni. Kljub temu torej, da so cene vseh proizvodnih dejavnikov neznansko poskočile, da so se vzporedno s temi poslabšali pogoji za posojila pri bančnih zavodih in se je vsem pridružila za marsikateri pridelek še slaba letina, je kmetijstvo beležilo napredek.

RAZMERE NA GORIŠKEM

Goriška pokrajina se ponaša z močnim kmetijstvom, ki je na različnih območjih precej strogo usmerjeno v določene pridelke. Medtem ko je južni del pokrajine važen predvsem za živinorejo ter za pridelovanje koruze in drugih žit, so Brda izrazila svoje vinorodno poslanstvo. Med tema dvema si je predvsem v okolici glavnega mesta priborilo prostor vrtnarstvo in doseglo zavidljivo raven. Kraški predel je poglavje zase in se njegovi problemi krijejo s tržaškim Krasom.

Slovenski kmet deluje v Brdih, v okolici mesta in na Krasu. V Brdih so od nekdaj znana briška vina doseglja širši sloves z uradnim priznanjem značke jamčnega izvora in z resnim delom in naprednostjo naših slovenskih vinogradnikov.

Danes je v goriških Brdih čez tisoč hektarjev specializiranega vinograda. Najbolj razširjeni trti sta tokaj (45 % površine) in merlot (16 % površine), zelo sodobne trte v novih nasadih pa so kabinet in razni pinoti. Bela vina so po količini daleč pred prvimi.

Opravljen delo ne pomeni konec nekega poglavja. Kakor na vseh drugih področjih je tudi tu važno, da uspeh nikogar ne omanj. Nevarno bi bilo, ako bi briški kmetje v preveliki gotovosti popustili valet, da bi zaradi tega utrpela kakovost vin in se udomachila spekulacija na račun odjemalca-potrošnika.

Nevarnost je še večja, če pomislimo na kočljivi položaj, v katerem se nahaja vinsko tržišče na ravni Evropske gospodarske skupnosti. Zaradi prenasitosti in protivoznih ukrepov, s katerimi druge države članice močno dušijo italijanski uvoz, se bodo tudi v bodočnosti vedno bolj uveljavila samo kakovostna vina. Izključno na ta vina bo tudi usmerjena javna pomoč.

Vrtnarstvo, ki se večinoma dotika mestnega loka, šteje veliko slovenskih a tudi furlanskih kmetov, ki so v tej stroki dosegli visoko izkušnost. Vrtnarska tehnika je pri nekaterih zavidljiva in marsikdo bi se lahko pri Goričanih učil. Mnoge družine se ukvarjajo izključno z vrtnarstvom, druge pa na »part time«, ker so vsaj nekateri njihovi člani zaposleni na drugih področjih in se posvečajo obdelovanju samo ob prostem času. Tudi za te druge pa predstavlja kmečka dejavnost važen in včasih nujen del družinskega dohodka.

S tega vidika je razlašanje zemljišč posebno na južnem delu mesta v korist stanovanjskih hiš, industrijskih zgradb in cest nepopravljiva materialna škoda, ki bi se težko izračunala in izplačala po pravični meri. Ako osvetlimo smer takega razvoja tudi z narodnostnega stališča, prav lahko spoznamo, da razlašanje spodnaša trdna tla slovenskemu kmetu in zaradi njegove odselitve ali tujčeve priselitve vodi v raznarodovanje.

Velja še omeniti, da govedoreja na področju Brd in v okolici mesta samo životari. Majhni hlevi še ostajajo zaradi navezanosti starejših članov družine, mladi pa se skušajo hleva iznebiti, ker jih ta priklene na dom v petek in svetek in ne pusti oddiha. Pozitivna ustanova je vse-kakor združni hlev, ki po začetnih nesrečah napreduje. Sicer prinaša opuščanje živinoreje s seboj problem gnoja, ki je tako pri vinogradništvu kot pri vrtnarstvu važen vir organskih snovi in rodovitnosti zemlje. V bodoče se bo treba s tem vprašanjem prav resno spoprijeti.

RAZMERE NA TRŽAŠKEM

V že majhni tržaški pokrajini je sorazmerno tudi malo površine dodeljene intenzivnemu kmetijstvu. Beg v mesto je bil na tržaškem Krasu v bližnji preteklosti splošen pojav. Zaradi bližine mesta

pa ni Kraševac nikoli zapustil svojih vasi. Vsak dan se je vračal domov in v prostem času gnil naprej še kmetijo.

Zaradi krize v industriji in brezposelnosti pa danes marsikateri mlad človek resno misli na povratek k zemlji. To voljo je bilo spoznati tudi pred letom, ko so predvsem mladi odločno nastopili proti zamisli takih kraških rezervatorijev, ki bi ne bili povezani s kmetijstvom. Na splošno pa ima razlašanje na Tržaškem prav tak pomen kakor v Gorici.

Živinoreja bi morala na Krasu pridobiti na obširnosti, a še posebno paziti, da doseže kakovostno raven. Samo s tako usmerjenostjo bi lahko tekmovala z živinorejo nižinskih rodovitnih področij. Mislim pa npr., da bi kraško mleko ne smelo priti v kakšni veliki tržaški mlekarji v isti žakelj in za isto ceno kakor ono iz ravninskih predelov nizke Furlanije. Kot žlahtnina, z visokim odstotkom suhe snovi, predvsem maščobe in beljakovin ter pristnejšim fizičnim in kemičnim ravnotežjem, bi moralo to mleko služiti v boljše namene, kakor da sterilizirano in okradeno na naravni maščobi napolni tetrapake.

Mleko je torej primerno za izdelavo prvovrstnih mlečnih izdelkov, ki bi dosegli na trgu visoke cene in s tem izplačali visoke proizvodne stroške v težkih pogojih. S takimi načeli bi morala vstati tudi nova združna mlekarja, sicer bo vse prej kot gospodarska pobuda. Ne vem, če so Kraševci dovolj premišljevali o tem.

Važno besedo pri uspehu živinoreje bi lahko imeli združni hlevi. Združni hlev olajša majhnega kmeta od vsakdanje obveznosti pri oskrbi živine in z deleži vseh članov pridobi na razsežnosti toliko, da dobijo v njem upravičeno mesto najboljši tehnični pripomočki moderne živinoreje.

Ce je kmet razbremenjen vsakdanjih opravil v domačem hlevu pa ne pomeni, da mu lahko postane skupni hlev deveta brigada. Zanj mora pridelovati najboljša krmila in vestno skrbeti za njegovo delovanje. V bližnji Furlaniji imamo veliko dokazov, da se tak hlev obnese samo z veliko skrbjo in trdim delom vseh članov.

Pri združništvu pa je za nas najvažnejša nevarnost, da bi se po stari slovenski navadi začeli igrati na politiko in imeli za problem, če je krava rdeča ali bela. To je menda največja nesreča, ki lahko pride nad kmetijstvo. Če ne bomo niti tu poprijeli vsi skupaj, ne bo tudi iz našega združništva nič.

Na Tržaškem ima vedno večji pomen vinogradništvo, čeprav vemo, da je nasad novega vinograda na kraških tleh veliko finančno breme in terja mnogo napora. Po mojem mnenju bi morali dajati večjo važnost pridelovanju terana. Sloves tega vina je šel že v starih časih daleč čez kraške meje in tudi za danes velja, da bi imel gotov uspeh na vsakem trgu.

Tudi vrtnarstvo in cvetličarstvo lahko še širita svoj prostor posebno za potrebe bližnjega mesta. Vsekakor pa bi se moral vsak kraški pridelalec na trgu razlikovati od drugih in biti postavljen na stopnjo višje. Z organizacijo in poštenim tržnim delovanjem bi se dalo marsikaj doseči; pomislimo samo, kako tržaški meščani obožujejo kraške pridelke, če so le gotovi, da so pristni.

Kmetijstvo je pri zamejskih Slovencih na Tržaškem in Goriškem še vedno najvažnejše gospodarsko področje. Danes pa je vedno bolj očitno, da bo v bodočnosti postalo edino gotovo zatočišče za rastoče število nezaposlenih. Marsikdo se je začel komaj zdaj zavedati pomena, ki ga ima kmetijstvo in celo sindikati, ki so kmeta vedno gledali kot gospodarja in ne kot delavca, najdejo zdaj zanj prijazno besedo.

Tudi v svetu elektronskih malikov pride kmet na svoje. Ob veliki gospodarski krizi nudi dokaz svoje življenjske sile in z zavahanimi rokavi še druge tako imenovane »nosilne sektorje gospodarstva« vleče iz mišmaša. Za današnje pojmovanje je to kaj čudna resnica, v bodočnosti pa bo tako razmerje vse bolj očitno.

D. Cotar

OD TEDNA DO TEDNA

■ Nedeljske volitve na Portugalskem niso dale absolutne večine nobeni stranki. Največ glasov so dobili socialisti (35 %, 106 sedežev), vendar so v primeri z lanskimi volitvami v ustavodajno skupščino nazadovali za tri odstotke; nazadovala je tudi ljudska demokratska stranka (socialdemokrati), ki je prejela 24 % (lani 26,4 odstotka) glasov ter si zagotovila 71 sedežev; najbolj je napredovala sredinsko usmerjena CDS (demokratski socialni center), ki je podvojila glasove (16 %, 41 sedežev). Za dva odstotka (od 12,5 na 14,6) so napredovali komunisti. Imeli bodo 40 sedežev.

■ V starosti 72 let je umrl v Moskvi zadet od srčne kapi maršal Andrej Grečko, od leta 1967 obrambni minister Sovjetske zveze. Bil je zvest izvrševalec ukazov režima. Leta 1953 je s svojimi tanki zatrl delavski upor v vzhodnem Berlinu, leta 1968 pa je vodil vojaško akcijo zoper Dubčokov režim v Pragi.

■ V Vietnamu so »soglasno« volili za združitev Severnega in Južnega Vietnama v eno državo. Prestolnica bo Hanoi, Saigon, ki se sedaj imenuje Hočiminh pa naj bi postal pristojski pristanišče za mednarodno trgovino.

■ Rimsko sodišče je obsodilo na devet let, sedem mesecev in 10 dni zapora Giuseppe Pelosija, obtoženega, da je lani 2. novembra »ob sodelovanju z neznanec« umoril znanega filmskega režiserja Pasolinija.

■ Ob velikonočnih praznikih je bilo med 16. in 19. aprilom na italijanskih cestah 1.803 prometnih nesreč, ki so terjale 110 mrtvih in 2.280 ranjenih. Lani je bilo ob isti priložnosti 114 smrtnih žrtev in 2.792 ranjenih.

■ Na obsežnem območju dvojezičnega ozemlja Južne Koroške je prišlo do napisnih akcij proti nameravanemu ugotavljanju slovenske manjšine s strani avstrijske vlade. V številnih krajih so z rdečo barvo premazali samo nemške krajevne oznake ter pripisali slovenska imena vasi in krajev.

■ Po poročilu glavnega tajnika OZN K. Waldheima je v Gvatemali v potresu letos v februarju izgubilo življenje 22.836 prebivalcev, ranjenih pa je bilo 77.000 ljudi. Uničenih je bilo okoli 250.000 poslopij, okoli milijon ljudi pa je ostalo brez strehe. Materialna škoda znaša 748 milijonov dolarjev.

■ Severnoameriški zunanji minister Kissinger je začel dvanaajstdnevno pot po sedmih afriških državah. Najprej je obiskal Kenijo. Temu bodo sledile Tanzanija, Zambija, Zaire, Gana, Liberija in Senegal.

■ Glavni tajnik DC Zaccagnini je imel pretekli teden pogovore s predstavniki raznih strank, če obstajajo možnosti, da se prepriči predčasni razpust parlamenta. Izkazalo se je, da zlasti socialisti vztrajajo na predčasnih volitvah. Po dveh dneh razgibanih razprav je vodstvo DC sklenilo, naj se Morova vlada predstavi parlamentu. Če bo ta izglasoval nezaupnico, bo prišlo do razpusta poslanske zbornice in novih volitev.

ZAKONSKA POGODBA

Življenjska zakonska skupnost med možem in ženo, ki jo je ustanovil sam Bog in jo podredil posebnim zakonom, začenja s poročno pogodbo, katera obstaja v nepreklicnem, osebnem, medsebojnem privoljenju, ki je za kristjana vidno znamenje zakramenta svetega zakona. To privoljenje je začetek in temelj novega življenjskega stanja in potrditve medsebojne ljubezni, ki se v moči zakramenta krepi in utrjuje.

Krščanski zakon ni navadna pogodba, čeprav ima tudi svoje pravne učinke. Svoje korenine ima v popolni, edinstveni, medsebojni in plodoviti ljubezni. Zato ima svojo notranjo in zunanjo ter osebno in socialno vrednost.

Ker je družina temelj in celica človeške družbe, mora poročna pogodba, s katero družina začenja, uresničiti in izražati njen socialni značaj. Zato se zahteva za njen nastanek javno privoljenje pred pričami, ker se le tako lahko dokaže njen obstoj, njena enotnost itd.

Za kristjane se poročno privoljenje dvigne v božji svet in postane zunanje znamenje zakramenta ter vir milosti in božje pomoči za hojo moža in žene po skupni življenjski poti ter za premagovanje težav, ki jih nikjer ne manjka. Zato spada krščanski zakon med socialne zakramente, saj se po njem gradijo družine, Cerkev in človeška družba.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Zadnja pot Jožefa Pavletiča



V četrtek 22. aprila smo v Standrežu spremili k večnemu počitku Jožefa Pavletiča. Zalostnega in preranega slovesa se je udeležil ves Standrež, saj je bil pokojnik eden najuglednejših standreških sinov.

Bil je kmet. Eden tistih kmetov, ki je ljubil svojo zemljo do kraja in jo tudi z vsemi močmi branil. Vedno in povsod se je zavedal, da predstavlja slovenska zemlja nenadomestljiv člen v verigi našega obstoja. Vselej, kadar so skušali razlašati standreško zemljo, se je prvi odločno uprl, vedno je bil prvi v obrambi naše zemlje.

In prav ta velika ljubezen do slovenske zemlje mu je dajala toliko življenjske sile in optimizma, da je lahko vsemu kljuboval in bil tudi drugim v zgled.

Jožef Pavletič je bil med pobudniki in ustanovitelji standreškega Kmečkega društva. Nekaj let je bil tudi predsednik, vse do smrti pa aktiven član društvenega odbora, kajti zavedal se je pomembne vloge društva, ki združuje standreške kmete na ekonomskem in narodnoobrambnem področju.

Poleg poklicnega dela je vedno našel dovolj časa za kulturno delo in že v predvojni letih postal član dramske skupine. Najbolj pa je ljubil petje. Celih petdeset let je prepeval v cerkvenem in prosvetnem zboru. In pevoči so mu s petjem dali slovo na domu, v cerkvi in ob odprtem grobu.

Za njegovo vztrajnost in prizadevnost na kulturnem področju je lansko leto, ob 10. obletnici prosvetnega doma »Anton Gregorčič« v Standrežu prejel zlato odličje in priznanje PD »Standrež«, katerega član in odbornik je bil. Ob proslavi 100-letnice standreške čitalnice leta 1969 je bil tudi član častnega odbora.

Bil je tudi prepričan demokrat. V vseh povojnih letih je kandidiral na listi lipeve vejice.

Standreška skupnost je izgubila zgledega člana, katerega ne bo mogoče nadomestiti. Toda ostalo bo njegovo delo, njegov zglede, njegovo naročilo, njegova vera. Dolžni smo mu hvaležnega in trajnega spomina. Naj počiva v Bogu!

Gabrje - Dve smrti

Redko se zgodi, da v manjšem kraju umreta hkrati dve osebi. Gabrje je v torek 27. aprila doživelo tak primer. Skoro istočasno je Bog poklical k sebi 70-letnega Rudolfa Devetaka in 67-letno Olgo Semolič vd. Florenin.

Rudolf Devetak je bil mirnega značaja, skrben družinski poglavar in obenem veren mož. Kadar je le mogel, je prišel k službi božji v župni cerkev. Zadnje čase je bil bolj rahlega zdravja, vendar ni nihče pričakoval, da se bo tako kmalu poslovil od nas. Naj se spočije v Bogu.

Globoko je odjeknila tudi smrt Olge Semolič, ki je vodila s hčerko in zetom znano gostilno »Pri Tomažu« v Gabrjah. V spanju ji je prenehalo biti njeno plemenito srce. Zjutraj so jo našli mrtvo.

Pokojnica je bila vdova že vrsto let. Znana je bila po svoji priljudnosti, izredni dobroti in ljubezni do farnе cerkve. Gostje so jo zelo cenili. Za vsakogar je imela toplo besedo, prijazen obraz in čuteče srce. Do uslužbencev je bila kot

prava mati. Bila je svetopisemska žena v polnem pomenu besede: globoko verná, steber hiše, opora možu, dokler je živel ter otrokom, ki jih je vzgojila. Bila je zavedna Slovenka in tega ni skrivala, obenem pa odprta do vseh, ki so prihajali k njej. Ves čas je bila zvesta naročnica našega lista in rada dajala v dobre namene.

Pog. Olga si je že s svojim življenjem postavila posmrtni spomenik. Z njenim odhodom je nastala vrzel, ki jo bodo občutili ne samo njeni svojci, temveč vse farno občestvo. Zapustila pa nam je zgled, kako se nesebično služi Bogu in bližnjemu. Naj ji bo Vsemogočni plačnik za vsa dobra dela, družinskim članom pa moč v tolažbi. Izrazom sožalja se pridružuje tudi naš list. - jk

Seja deželnega tajništva Slovenske skupnosti

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je posvetilo svojo sejo v Jamljah dne 22. aprila letos predvsem zamotani problematiki okrog mednarodnega sporazuma v Osimu med Italijo in Jugoslavijo ter vprašanju samostojnega nastopa na skorajšnjih parlamentarnih volitvah.

Pred tem pa je tajništvo izročilo popolno solidarnost s koroškimi Slovenci, ki bijejo težak boj za svoje narodnostne pravice. Izrazilo je zadovoljstvo, da je protesta demonstracija proti preštevavanju posebne vrste odlično uspela in so bili tako nemški šovinisti, ki so jo hoteli preprečiti s kričanjem in vsemogočim žaljenjem prisotnih demonstrantov, povsem premagani.

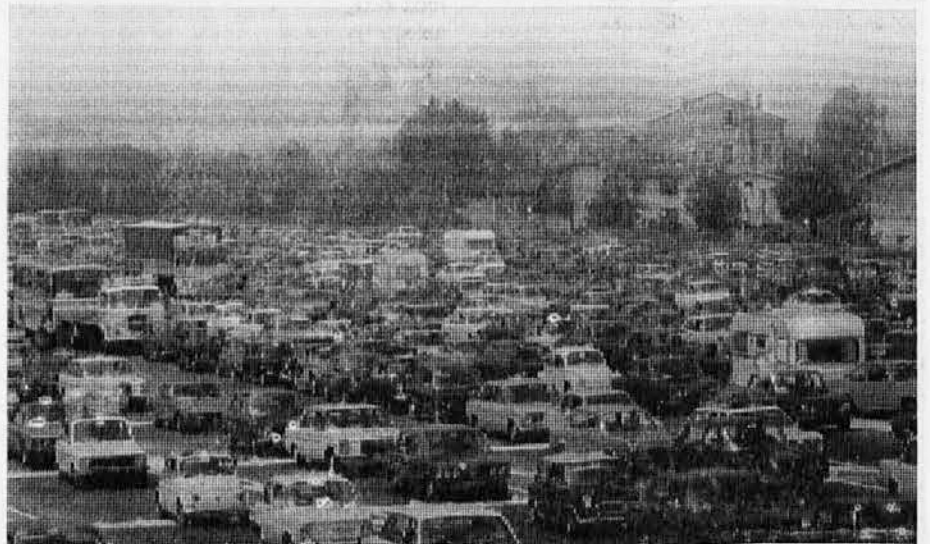
V zvezi z osimsko pogodbo, glede katere je Slovenska skupnost z zadovoljstvom vzela na znanje dokončno ureditve meje in si obenem pridržala pravico dokončnega stališča, ko ji bodo znane vse njene klavzule, je deželno tajništvo po globoki pročitvi problematike okrog nameravane proste industrijske cone na Krasu izrazilo svojo hudo zaskrbljenost glede slovenske zemlje na Krasu in je zato že sedaj odklonilo vsakršno rešitev, ki bi v eni ali drugi obliki prizadela življenjski prostor slovenske narodne skupnosti ali usodno prizadela celotno mašo skupnost.

Deželno tajništvo je obenem z vsem ogorčenjem obsodilo zakonski predlog rimske vlade v zvezi z ratifikacijo osimskega sporazuma, saj ta predlog sploh ne omenja slovenskega prebivalstva in njegove narodnostne zaščite, medtem ko točno govori o določenih pravicah italijanskega prebivalstva na jugoslovanskem ozemlju.

Deželno tajništvo zato zahteva, da rimska vlada oz. parlament takoj sprejmeta tak zakon, ki bo na ustrezen in pravičen način rešil odprta vprašanja slovenske narodne skupnosti in globalno zaščitil pravice Slovencev v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

V nadaljevanju je še deželno tajništvo govorilo o razpustu parlamenta in predčasnih političnih volitvah. V luči razvoja slovenske skupnosti in njenih narodnih pravic je deželno tajništvo ocenilo sedanji položaj slovenskega prebivalstva s posebnim ozirom na zadržanje vsedravnih italijanskih strank do nerešenih slovenskih vprašanj, to je dvojezičnosti, samostojnega slovenskega šolskega okraja in televizijskih oddaj, nezadostne podpore kulturnemu življenju slovenske narodne skupnosti, vedno novih in vse hujših razlastitev, ki ogrožajo življenjski prostor slovenskemu življu, onemogočanje pouka slovenskega jezika na šolah v videmski pokrajini itd.

Z ozirom na vse to je deželno tajništvo Slovenske skupnosti sklenilo sklicati deželni svet Slovenske skupnosti, ki bo zavel dokončno stališče do samostojnega nastopa na bližnjih volitvah.



Povišana cena bencina je kaj malo vplivala na Italijane, da ne bi za velikonočne praznike množično šli na ceste. Sedaj se obeta za 1. maj nekaj podobnega, saj sta pred nami dva praznična dneva

Glas v Begunje (in še kam)

Izmed pisem, ki so prispela na Katoliški glas, smo izbrali še to pismo prof. V. Beličiča, ker v polemiki Katoliški glas/ljubljanska glasila osvetljuje problem še z nekaterih novih plati. S tem je naša polemika z ljubljanskimi časopisi v tej zadevi zaključena.

Zahvaljujemo se vsem bralcem, ki so nam v tem trenutku neljube polemike dali moralno in tudi finančno podporo. Vsi odgovorni tostran in onstran meje pa so lahko videli, da so še svobodoljubni rojaki, ki si ne želijo duhovne istosmerjenosti, katero hoče Ljubljana vsiliti tudi zamejskim Slovincem, saj v bistvu gre za to in ne za kako »blatenje domovine« in še koga drugega, kot menijo naiivneži. (Ured.)

Dr. Jurij Zalokar, primarij v gorenjskih Begunjah, ni neznan ime. Brali smo njegove sestavke verskega in versko-nacionalnega značaja v Prostoru in času (dokler ga ni zadržal totalitarizem), v Družini in še kje. Predaval je v Gorici, videli smo ga v Dragi. Zanimanje za zamejske Slovence nam ga je prikupilo. »Nov, pogumen, bistri, iskren Slovenec in kristjan,« smo govorili in se čutili močnejši.

Izkazalo se je pa, da je bil tisti občutek varljiv.

Pisanje časnikarja Borisa Kutina o »sovražnem odnosu Katoliškega glasa do Jugoslavije« v ljubljanskem Delu je dr. Zalokarja spodbudilo in vrgel je na papir nekulturen napad na goriški tednik. Toda ni mu bilo dovolj, da ga razglasi le po velikem bobnu (Delo v soboto 3. aprila 1976): v razglas ga je postal tudi malemu bobnu (Primorski dnevnik v torek 6. aprila 1976).

Ko človek bere Zalokarjeve žolčne, vzvišene in grozeče besede, se najprej vpraša: Kaj ga je nagnilo, da se je šel tako poniževati? Mu je bilo namignjeno, naj useka, ali je usekal iz lastnega nagiba? Vedel je vsekakor, da nič ne tvega, saj se naslanja na mogočno steno. Niti tega ni tvegala, da bi moral brati odgovor na svoje besede v istih dveh dnevnikih, saj sta del stene, na katero se naslanja.

Jaz vem, kaj ob tem odgovarjanju dr. Zalokarju tvegam. A ni me strah: naslanjam na to resnico in na svojo vest. In zaradi tega se čutim v družbi tistih, ki žive na robu: ali so brez domovine ali v zaporih ali v umobolnicah ali obrekovanju izpostavljeni ter v osamitvi na molk obsojeni; čutim se med svobodnimi, ki ne morejo vedno molčati na zagrizeni lajež privezanih.

Odgovarjam v listu, ki se ne ponaša ne z naklado ne z obsegom ne z najbolj kvalificiranimi peresi — ima pa neko prvenstvo: edini na skupnem slovenskem prostoru je ohranil svobodo pisati vso resnico, s čimer je seveda povezana tudi možnost zmote. Saj kdor je del svobode prodal ali iz straha zatajil, bo razglašal uradno resnico, ki je nezmožljiva, ker je zaščiten, tudi če je laž.

Zgodovina uči, da je neresnica kaj slabo orožje za obrambo države in domovine. Domo ljube se ne da izsiliti z zapovedmi in grožnjami. Država, ki neljubo resnico zatira z zakoni, ne more veljati za idealno. Lani sta v Trstu pri belem dnevu izšli dve malce nenavadni, vendar pošteni slovenski knjigi: ni mogoče, da dr. Zalokar ne bi vedel, kaj ju je v Jugoslaviji doletelo.

Resnica je lahko nevarna samo nekemu, ki se je boji. Dr. Zalokar pravi, da je »v zadnjih letih zelo jasno, javno in v pismu vabil in opominjal ljubljansko nadškofijo, da se distancira od svojih predhodnikov, ki so med vojno sodelovali z okupatorjem in zapravili ugled Cerkev«, nič pa ne pove, ali je kdaj (po Kočebkovem zgledu v znanem lanskem intervjuju) neko drugo institucijo povabil in opomnil, naj se distancira od pokola deset tisoč slovenskih domobrancev po zmagi 1945. leta. Jasno, ne bo majal stene, na katero se naslanja...

Tudi dr. Zalokar naskakuje s preskušanim naročenim geslom: Domovina nad vse! Za! pa je beseda »domovina« med tistimi, ki jih je moč dro zlorabljati. In danes govori v imenu domovine oblast, ki se ne more hvaliti, da bi bila izraz ljudske volje, saj se ta pokaže le na svobodnih volitvah. Ne bomo torej ginjeni padali na kolena vsakič, ko bo kdo zaviral s praporom domovine. Takemu vihranju so se znali z jeklimi besedami upreti Prešeren, Levstik, Zupančič, Cankar — in kdo se bo upal trditi, da so bili slabi Slovinci? Bili so čvrsti Slovinci,

bili so svobodni Slovinci! Slovenstvo so imeli v srcu, ne na papirju. Kogar je strah, kogar skuša oportunistično, naj jih bere, premišlja, posnema! Življenje je prekratko in prehudo, da bi mogel dostojen človek skozenj »z gobcem pri tleh«, kakor bi dejal Kosovel.

»Dobro za zamejstvo je v veliki meri odvisno od tesnega sodelovanja z matično domovino.« To dvorezno misel, s katero se je lani v Trstu začela gonja zoper knjigo o Kočbeku, letos pogreva dr. Zalokar. Toda Slovinci v Avstriji in Italiji, daš ob grenkem kruhu manjšine, žive v pluralistični družbi, kjer ni ena barva zveličavna, druge pa pogubne. Drznejši si kritično presojati razmere tudi v matični domovini. Le-ta se bo pokazala mati, če bo božala vse zamejske glave, najsi bo rdečelase, rumenolase ali črnolase — narava ljubi pač raznolikost. Če bo božala samo ene, bo mačeha, bo navadna trgovka, ne mati. Samo mati pa ima pravico pričakovati ljubezen od svojih otrok!

Mogoče sem se razgrel — kakor da bi hitel v strahu pred koncem dneva. No, zaenkrat je sonce še nad obzorjem, dušljiv unisono še ni nastopil v vseh slovenskih javnih občilih. Če bom dočkal tisti sivi somrak, bom ko Macduff v MACBETHU si potisnil klobuk na oči, da skrijem solze.

Vinko Beličič

tržaške novice



DC, PSI, PCI preprečili uvedbo slovenščine v pokrajinskem svetu v Trstu

Kocka je padla! Manjšinski odbor tržaške pokrajine, ki mu predseduje dr. Zanetti in ki je sestavljen izključno iz predstavnikov DC, so pred skorajšnjim odstopom rešili socialisti in komunisti.

Kot znano, tržaški pokrajinski odbor ne razpolaga z zadostno večino, odkar je predstavnik Slovenske skupnosti prešel v opozicijo, ker mu v svetu ni bilo dovoljeno govoriti v materinem jeziku in je zato zahteval njegov odstop.

Nato so se pričela pogajanja med strankami tako imenovanega ustavnega loka glede sestave skupnega programa. Slovenska skupnost je zahtevala, da mora ta program vsebovati tudi praktično izvajanje pravice do uporabe slovenščine v pokrajinskem svetu. Težavi so se pridružili tudi komunisti in socialisti ter v tem smislu podpisali predlog za spremembo notranjega pravilnika sveta.

Toda na zadnji seji pokrajinskega sveta, ki je bila v četrtek 21. aprila, ko bi resolucija s to zahtevo morala iti na glasovanje, so se komunisti in socialisti po-

tegnili nazaj ter pristali na odložitev glasovanja in s tem spremembe notranjega pravilnika, ki bi tudi formalno uzakonil uporabo slovenščine v pokrajinskem svetu.

Tako so se stranke PCI in PSI (in seveda tudi njuni svetovalci Boris Iskra, Alojz Markovič ter Lucijan Volk) nepričakovano znašli na isti liniji z DC, PRI, PSDI in PLI in s svojim vzdržanjem odločilno pomagali preprečiti dejansko izvajanje pravice slovenskih izvoljenih predstavnikov, da se lahko izražajo v svojem materinem jeziku.

Vsak komentar je odveč ter ga prepustimo slovenskim volivcem. Proti odločitvi predloga o spremembi pravilnika je odločno nastopil in glasoval le svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar (in svetovalci MSI — seveda iz drugačnih razlogov).

Tajništvo Slovenske skupnosti je v zvezi s tem izdalo posebno tiskovno poročilo, v katerem ostro obsoja ravnanje socialistov in komunistov.

Slovenski delovni ljudje v Italiji

V torek 20. aprila se je sestel izvršni odbor SDL v Italiji in vzel v pretres krajevno gospodarsko in politično stanje v luči novih izjav in odnos do slovenske skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini.

Ostro je obsodil omalovažujoče pisanje tržaškega tednika »Il Meridiano«, ki se je spustil v nezaslusno šovinistično protislovensko gonjo in hote prezl neizpolnjene obveznosti s strani Konzorcija za tovarno postajališče, ki govorijo o zaposlitvi Slovencev, o zgradbi socialnega in prosvetnega občinskega centra in o pravičnem izplačilu razlašene zemlje. Izvršni odbor SDL v Italiji poziva vse slovenske delovne ljudi, da s pozornostjo sledijo nadaljnjemu razpletu dogodkov in budno branijo svoje pravice.

Izvršni odbor je mnenja, da ne gre pri avtoportu za osamljen izbruh protislovenske gonje, ampak za usovršeno politično akcijo, ki stremi za tem, da bi onemogočili na eni strani vsakršni narodnostnogospodarski razvoj naših ljudi, na drugi strani pa z nesmotrnim predlogom o šolskih okrajih izigrava zahtevo po upravičenem slovenskem neodvisnem šolskem okraju.

Izvršni odbor SDL v Italiji je dalje sprejel z zadovoljstvom vesti o podpisu številnih delovnih pogojev, ki so pomembna pridobitev ne samo za zainteresirane stranke, ampak za celotno italijansko družbo.

Izvršni odbor SDL v Italiji bo organiziral 29. aprila v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu večer z naslovom: »Ivan Cankar, nacionalno in delavsko vprašanje«. S tem večerom se hočejo slovenski delovni ljudje pokloniti našemu vrhunskega pisatelju in narodnemu buditelju, ki je žal ostal prezat in brez odmeva.

Seja tržaškega sveta SSK

Tržaški svet Slovenske skupnosti, ki se je sestel v četrtek 22. aprila ugotavlja, da so sicer vse italijanske stranke ustavnega loka priznale slovenskim svetovalcem načelno pravico, da v izvoljenih predstavništvih uporabljajo materinščino, dejansko pa so iste stranke s svojim zadržanjem in glasovanjem onemogočile praktično izvajanje te pravice.

SSK nadalje ugotavlja, da so PCI in PSI, v nasprotju s predhodno sprejetimi obveznostmi, osvojile, podpisale in izglasovale resolucijo, ki dejansko priznava rimski vladi pristojnost, da sklepa tudi o spremembah notranjega pravilnika naše pokrajinske uprave. Sprejeta resolucija med drugim predvideva, da bo šla v Rim delegacija iskat pravice za uporabo slovenščine v krajevnih upravah.

SSK poudarja, da nimamo Slovinci od takih posegov kaj pozitivnega pričakovati, ker je že podobna delegacija tržaške občinskega sveta doživela nauspeh in ker je rimska vlada že decembra 1975 županu Spacciniju v zvezi z istim vprašanjem odklonilno odgovorila. Umirajoča vlada tudi danes ne bo mogla dati drugačnega odgovora.

Zato pomeni omenjena resolucija odstopanje od naših pravičnih zahtev in ponovno izigravanje naših pravic ter poizkus, da se uveljavitev slovenščine v krajevnih upravah odloži za nedoločen čas. Tako zadržanje moramo še posebej ožigosati,



Stolnica sv. Justa v Trstu

ker je bil predlog za spremembo pokrajinskega pravilnika, ki je predvideval uporabo slovenščine, že na tem, da se o njem glasuje.

Končno SSK ugotavlja, da tiskovno poročilo DC dokazuje, da se ob tem problemu DC boji lastne senče, da ne rečemo nestrpnih meščanskih krogov, zlasti ob možnosti skorajšnjih parlamentarnih volitev. Tudi odgovor predsednika deželne vlade Comellija, ki ponovno molči o pravicah slovenske narodnostne skupnosti v Italiji priča, kako si DC zamišlja izvajanje sporazuma v Osimu.

Spominska proslava v Rižarni

Na državni praznik osvoboditve 25. aprila je bila v tržaški Rižarni spominska proslava, ki jo je priredil emotni antifašistični odbor tržaške občine za uveljavitev vrednot odporništva in ustave in v katerem so zastopane vse stranke ustavnega loka. Spored se je pričel s polaganjem vencev ob prisotnosti predstavnikov deželnih predstavnikov in drugih krajevnih ustanov ter družbenj, političnih strank in sindikalnih organizacij. Nato so duhovniki katoliške, judovske in pravoslavne veroizpovedi opravili priložnostne molitve. V imenu krajevne katoliške Cerkve (tržaške škofije) je ta obred opravil škofov vikar msgr. Lojze Škerl in sicer v slovenščini in italijanščini.

Zatem so spregovorili še za Združenje bivših političnih deportirancev časnikar Albin Bubnič (v slovenščini), sindikalist Arturo Calabria ter tržaški župan inž. Spaccini.

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: nabirka za katoliški tisk, Sv. Ivan-Trst 56.600; Helena Palusa, Mara Grmek in dr. Jože Škerl po 4.000; N. N., da bi Katoliški glas izhajal še sto let 5.000; Ana Daneu 5.000; Mario in Marija Pregare iz Domja v spomin Marije Jercog 5.000; D. Hmeljak iz Trsta v spomin pok. sestre Pavle 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: kolegice učiteljice Zore Saksida iz osnovne šole v Rupji namesto cvetja na grob mame Ane Saksida 25.000; Sonja Saksida vd. Muhr v spomin pok. mame 50.000 in ob četrti obletnici smrti moža Otoma 50.000 lir.

V spomin Jožefa Pavletiča: družina Pavletič iz Standreža za Alojzijevišče, Zavod sv. Družine in za sklad Katol. glasa po 10.000 lir.

Ob osmi obletnici možev smrti daruje Marija Pavlin vd. Brisko za slovensko duhovnijo v Gorici, za Zavod sv. Družine, za Alojzijevišče in za katoliški tisk po 2.500 lir.

Namesto cvetja na grob Olge Florenin iz Gabrij daruje družina J. Vižintin za župno cerkev 30.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: g. Lino Cocci 10.000; Felicita Vodopivec ob obletnici mamine smrti 10.000 lir.

Za cerkev v Boljuncu: namesto cvetja na grob Štefana Maver so darovali: Milka Keber 10.000; hčerka Elvira 10.000; N. N. iz Boljunca 20.000; sestri Marija in Olga Korošec 15.000 lir.

Za Mladinski dom Boljuncu: namesto cvetja na grob Stefana Maver so darovali: Marija in Vilma 5.000; skupina boljunskih žen 21.000 lir.

Za Baragov dom v Ricmanjih: dr. Zlobec Vouk 40.000; Vera Turk 10.000 lir.

Za cerkev sv. Jožefa v Ricmanjih: dobrotnica iz Trsta 50.000; Ana Blažek 3.000; Roza Zuljan 5.000; Mario in Marija Pregare iz Domja v spomin Marije Jercog in Klavdija Korošec 5.000 lir.

Za ortopedsko nogo: N. N. iz Boljunca 10.000; Vera Stih iz Gorice 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

SLOMSKOV DOM V BAZOVICI

vabi na

XI. prvomajski praznik

v soboto 1. maja

Dopoldne: ob 9. uri sv. maša zadušnica za žrtve zadnje vojne ob 10. uri mladinske tekme v igrah in znanju

Popoldne: ob 13.30 lov na zaklad ob 16. uri ansambel TAIMS s humoristom, ansambel »Galebi« in otroški zbor »Slomšek« s harmonikarji.

Za vesel večerni spored poskrbi ansambel TAIMS. Vabljeni!

Nespoštovanje časnikarske etike

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Na kategoričen način odklanjam vrednotenje »Katoliškega glasa«, kot mi ga pripisuje časnikar Marjan Remič v članku, ki je izšel 18. aprila v Nedeljskem dnevniku. Bolesno me je presenetilo težko časnikarsko izigravanje, ki ga je zagrešil imenovani časnikar, ki sem ga ob drugi priložnosti spoznal in cenil zaradi objektivnega poročanja.

Ob srečanju z Remičem sem jaz samo izrazil svoje osebno mnenje o škodljivosti polemik med različnimi slovenskimi listi v Italiji, ko pišejo s preveč jedko ostrino, ter izražal željo, da bi se vsi potrudili in se zavzemali za edinost in iskreno sodelovanje med Slovinci, ne da bi ustvarjali škodljiva zakoličenja in razprtije in tako vozili vođa na mljn naših narodnih sovražnikov, ki so tako močni in bojno razpoloženi.

Med Slovinci v Benečiji sta ta enotnost in sodelovanje med vsemi našimi silami, od katoliških do političnih, razveseljiva stvarnost, ki že kaže vidne sadove. In prav tako smo iskreno pripravljeni za medsebojno sodelovanje z vsemi dejavniki slovenske manjšine na Tržaškem in na Goriškem, od katoliških do političnih vseh barv, in to brez sleherne izključitve ter v službi višjih koristi naše manjšine.

Bilo bi za nas nadvse bolešno, če bi osebe, ki prihajajo iz matične države, ne vem iz kakšnih namenov, hotele zasejati med nas ljuljko, da bi tako zlomile to našo enotnost ter razdrobile to našo voljnost za sodelovanje.

Enotnost in sodelovanje med vsemi komponentami slovenske manjšine na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini bo še bolj dramatično potrebna v prihodnosti, saj moramo z vso grenkobo ugotoviti, da nas Slovinci in naše manjšine zakon za ratifikacije sporazuma v Osimu sploh ne omenja.

Tudi ob tej priložnosti ponovno izražam, v svojem in v imenu »skupine duhovnikov - Dom« vso našo solidarnost do Katoliškega glasa, ki se dosledno zavzema in bori za krščansko in narodnostno ohranitev slovenske manjšine v Italiji ter mu izrekam zahvalo, da s toliko simpatijo

podpira naš boj, ki ga vršimo v duhu msgr. Trinka in drugih sobratov, kateri so živeli pred nami, v korist prebivalstva Beneške Slovenije.

Emil Cencig
župnik Gor. Tarbija

Tri kratke s Tržaškega

Na cvetno nedeljo je župnija Sv. Križ priredila zelo uspešen koncert postnih pesmi.

Na velikonočni ponedeljek so v Borštu tekmovali pritrkovalci zvonov iz petih župnij. Prvo mesto je posebna komisija prisodila Boljunčanom.

Za velikonočne praznike je bazoviška župnija izdala tiskano cerkveno oznanilo. Na prvi strani je slika vaškega znamenja, ki ima letos 150 let. Na tem znamenju so vklesane sledeče besede: »neukaže komun meč s tem pilom — čegar bo niva je gospodar od pila — te mora sta do perpetua« (1827).

Zgonik

Kljub raznim težavam in nestalnemu vremenu je praznik »Bele nedelje« v Samatorci uspel, čeprav bi bilo lahko v resnici bolje. V dopoldanskih urah se je praznik osredotočil v slovesni maši, med katero sta dve družini krstili svoja otroka. Cerkevica je bila izredno bogato in lepo okrašena.

V popoldanskem sporedu je mešani zbor iz Števerjana dejansko vodil vso slovesnost. Mogočne velikonočne pesmi v cerkvi in vrsta narodnih pesmi pred cerkvijo z ansambлом »Veseli števerjanski fantje« so vsem prisotnim vzbudili pravo razpoloženje. Posebna zahvala požrtvovalnemu pevovodji in SKPD »F.B. Sedeje«.

Lepo vreme je dovolilo tudi srečolov in prijateljske pomanke ob dobri kapljici. Za prihodnje leto bo treba še kaj več staviti v program, kar pa nujno predpostavlja večje sodelovanje in navdušenje. Tudi domačemu Mladinskemu krožku izrekamo pohvalo za požrtvovalno delo v podružnici Samatorci.

Širite „Katoliški glas“



KONCERT

mešanega zbora »Lojze Bratuž« iz Gorice
Dirigent: Stanko Jericijo
Napovedovalka: Marija Češčut

KATOLIŠKI DOM - GORICA
petek 30. aprila 1976 ob 20.30

Počastitev dneva osvoboditve 25. aprila

Kot vsako leto so ob dnevu osvoboditve izpod nacifašizma, ob 25. aprilu, javne ustanove, politične stranke in organizacije počastile spomin vseh padlih za svobodo. Pred spomeniki so polagali vence ter se tako simbolično oddolžili žrtvam in trpljenju preminulih.

Slovenska skupnost je na spomenik padlim za svobodo na goriškem pokopališču položila spominski venci s slovenskim trakom. Ta venci velja vsem slovenskim žrtvam tiranije, ki je nad dvajset let tlačila naš življenj na Primorskem.

V slovenskih občinskih goriških pokrajini so občinske uprave ter posamezne organizacije prav tako počastile spomin umrlih za svobodo z vencami in raznimi proslavami.

»Espomego« 76 v Gorici

V petek 30. aprila bodo v Gorici odprli tradicionalni mednarodni sejem ESPOMEGO, ki se letos predstavlja z dvema novostima. Kot prvo bi omenili nove razstavne prostore v ul. della Barca, drugo pa predstavljata bistveno obogatena sejemski program. Eden prvih dogodkov bo brez dvoma razstava o živinoreji. 1. maja bodo že dvanajstič izročili nagrade za zvestobo delu in za gospodarski napredek.

6., 7. in 8. maja bodo dnevi posvečeni Češkoslovaški, Jugoslaviji in Madžarski, 8. maja bo tudi letno zborovanje o vinogradništvu, ki bo letos posvečeno mehanskemu pobiranju grozdja.

Poroka

V soboto 24. aprila sta stopila v zakon Milenka Zavadlav in Mario Mučič iz Standreže, oba vneta kulturna delavca. Prijatelj in člani PD »Standrež« jima čestitajo in želijo blagoslova na skupni poti.

Nagrajeni dijaki slovenske šole

V soboto 24. aprila je bila na goriškem gradu proslava osvoboditve vstaje v Italiji. Proslave so se udeležili dijaki italijanskega znanstvenega liceja Duca degli Abuzzi in dijaki slovenske trgovske šole. Ob tej priložnosti je bilo tudi nagradjevanje najboljših dijakov. Med slovenskimi dijaki so bili nagrajeni: Loretta Mikulus, ki je lani končala trgovsko šolo, Zarko Grilj iz 4. razreda, Marija Vida Cijan, Doriana Devetak, Helena Mavrič in Adriana Petean iz 3. razreda. Dobili so v dar nekaj italijanskih knjig, ki obravnavajo pojav odporništva v Italiji in v Evropi. Dijakom čestitamo!

Praznik »frtalje« v Rupi

Korajža velja! Tega so se držali prireditelji iz Rupe in Peči, ki so v nedeljo 25. zjutraj sklenili, da napovedana prireditev bo, čeprav so bili hribi odeti v težke oblake. In so odločili prav. Vreme je vzdržalo, prireditev sijajno uspela. Obiskovalcev je bilo tudi letos rekordno število.

Program je bil sicer nekoliko dolg, toda kulturno bogat, izviran in zanimiv. Prireditev je odprl ansambel »Igo Radovič« iz Nabržine, ki je v zadnjem trenutku nadomestil ansambel Lojzeta Hledeta iz Števerjana, ki je izostal zaradi boleznega enega njegovih članov.

Na odru smo potem videli naše najmlajše, ki so nastopili s petjem, recitaci-

jami in rajanjem. Nadalje je nastopil domači mešani pevski zbor pod vodstvom Z. Klanjščka. Z užitkom smo poslušali moški zbor iz Štavra pod vodstvom prof. Gabrijela Devetaka. Za njimi so se predstavili pevci moškega zbora Krmin-Plešivo, ki jih tudi vodi Z. Klanjšček. Občinstvo je zbor zelo toplo sprejelo. Kulturni program je zaključil Goriški oktet, ki je navdušil prisotne, saj je pripravil pravi koncert in zadovoljil najbolj kritične poslušalce.

Po odmoru je znova nastopil ansambel »Igo Radovič«, o katerem moramo povedati, da ima v svoji sredi tudi simpatično napovedovalko in humoristko, ki je znala vzpostaviti stik med nastopajočimi in poslušalci. Prireditev se je nadaljevala ob mizah, kjer se je dobila dišča »frtalje«, dobra kapljica in vrsta jedi. Izoblikovale so se skupine pevcev, ki so s svojo pesmijo napolnili ves prostor okrog cerkve in jo ponesli čez Vipavo k bratom onstran meje. Res, bilo je lepo, da malokdaj tako.

Na koncu naj izrečemo iskreno besedo hvalečnosti vsem, ki so na kateri koli način pomagali in prispevali k uspehu prireditve.

1. maja se bo slavje nadaljevalo v znamenju Praznika dela in proslave stoletnice rojstva Ivana Cankarja s primernim kulturnim sporedom.

2. maja se bo slavje nadaljevalo v znamenju Praznika dela in proslave stoletnice rojstva Ivana Cankarja s primernim kulturnim sporedom.

Števerjan

Seja občinskega sveta. V ponedeljek 12. aprila se je pod vodstvom župana Slavka Klanjščka sestala števerjanski občinski svet, da bi razpravljalo o upravnih zadevah naše občine. Kot prva točka je bila izvolitev treh članov občinske gradbene komisije. Izvoljeni so bili: inž. Marjan Cefarin kot strokovnjak, Ciril Terpin in Ivan Humar.

Nadalje je svet sklenil prispevati 80.000 lir kot članarino za konzorcij četrte prometne deželne cone ter potrdil razne sklepe ožjega odbora in izplačila nekaterim inženirjem za načrte ter nekatere podpore.

Svet je tudi potrdil zapisnik arh. Metoda Macuzija za dela, ki so bila izvršena na občinski stavbi (občinska stavba je bila namreč dvignjena za eno nadstropje). Nadalje je svet odobril prošnjo, ki jo je poslala občina na »Ente di Economia Montana« za vsoto 30 milijonov lir za obnovo naprav pri vodovodu.

Obisk deželnih odbornikov za šolstvo in prevoze. V petek 23. aprila so obiskali števerjansko občino deželni odbornik za šolstvo Mizau ter odbornik za prevoze Cocianni s sodelavci. Sprejel jih je župan z občinskimi odborniki ter načrtovalnim inženirjem Bensom. Sestanku je prisostvoval tudi deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka.

Pogovor se je razvil najprej glede nadaljnega finansiranja gradnje nove števerjanske šole, tj. vsote 134 milijonov lir, ki je še potrebna za dokončno izgradnjo. Odbornik Mizau je upraviteljem sporočil, da je deželna uprava na seji 21. aprila odobrila celotni načrt, tj. za vsoto 334 milijonov lir, kolikor je pač predviden strošek za gradnjo tega objekta. To je postopek, ki je potreben, da se gradnja lahko finansira.

Upravitelji števerjanske občine so odborniku za šolstvo objasnili težave, ki jih srečujejo naši otroci v starih prostorih šolske stavbe, ki nikakor ni primerna za

celodnevni pouk, in naprosili deželno upravo, da priskoči na pomoč še z vsoto, ki je potrebna za dokončno ureditev tega posloplja. Odbornik je obljubil, da bo dežela skušala najti potrebne fondе, čeprav ne z lahkoto v tej gospodarski krizi. Odbornik je z zanimanjem sledil poročilu in mnenju upraviteljev števerjanske občine o uspehih šole s celodnevniim poukom.

Govor je potekal nadalje z odbornikom za prevoze Cociannijem, kateremu so predstavniki občine obrazložili težave glede prevoza otrok na nižjo srednjo šolo v Gorico, ker je števerjanska občina tako razvejana, da javna prevozna sredstva ne morejo zadovoljiti vseh zaselkov. Glede tega vprašanja bo potrebno nekaj časa počakati, ker je v teku preureditev javnih prevozov.

Predstavniki dežele bi si bili radi ogledali tudi dela na gradbišču, a žal vreme tega ni dopuščalo.

Medšolsko srečanje v Krminu

V soboto 10. aprila je bilo pristrčno srečanje med dijaki enotne nižje srednje šole »Pascolie« v Krminu in dijaki enotne nižje srednje šole »Ivan Trinko« v Gorici. S slovenske šole »Ivan Trinko« je prišlo na srečanje 107 dijakov in deset profesorjev z ravnateljico Rožico Simič-Lojkovo.

Srečanje je imelo športni in kulturni značaj. Pri športu so se dijaki pomerili v odbojki, košarki ter v teku. Kulturni del pa je obsegal slikanje »ex tempore« in recitacije. Po končanem srečanju v športu je sledila v atriju krminske šole razstava slik »ex tempore«, pri kateri so dijaki pokazali svoj okus in svoje tehnično znanje.

Zatem so se srečali profesorji in starši obeh šol v prijateljskem razgovoru, nakar je v telovadnici sledil zadnji del sporeda.

Naši dijaki so nastopili s petjem in recitacijami slovenskih pesmi, katerim so dodali italijanski prevod. Dijaki krminske šole pa so recitali pesmi v italijanski in furlanščini. Program so popestrili nastopi flavte in harmonik.

Na srečanju so bili razni pozdravi. V imenu slovenske šole »Ivan Trinko« je pozdravila ga. ravnateljica, ki je med drugim rekla: »Najprisrčnejši in najpristnejši pozdrav vam bodo prinesli s svojo pesmijo ti mladi: sprejmite jih takšne kot so, ker so živ in veder izraz rodu, kateremu bo morda uspelo, da se bo razumel in ljubil bolj kot pretelki.«

Navzoč je bil tudi šolski skrbnik dr. Imbriani, ki je poudaril, da takšna srečanja služijo medsebojnemu spoznavanju in gojitvi vedno bolj človeških medsebojnih odnosov.

OBVESTILA

Nedeljska maša pri kapucinih v Gorici bo od meseca maja naprej ob 20. uri.

Seja Zveze slov. kat. prosvete bo v ponedeljek 3. maja ob 20.30 v prostorih Katoliške špaga v Gorici.

Praznik špargljev bo 15. in 16. maja v Standrežu. Na programu so kulturne in zabavne točke. Praznik bosta priredila štandreško kmečko društvo in PD »Standrež«.

Dramski odsek PD »Standrež« se bo udeležil II. srečanja primorskih dramskih amaterskih skupin, ki bo v Ajdovščini, Vipavi in Idriji. Štandreški igralci bodo nastopili z Nušičevo komedijo »Sumljiva oseba« v Idriji in sicre v četrtek 6. maja ob 20. uri.

Slikarska razstava. Na razstavišču »Il Torchio«, ul. Mamel 6 v Gorici bo slovenska rojakinja Romana Favier-Zorzut odprla razstavo svojih slik. Razstava bo odprta od 1. do 15. maja ob delavnikih od 10. do 13. in od 17. do 20. ure, ob nedeljah ob 10. do 13. ure. Romana Favier-Zorzut se je rodila v Brdih leta 1930. Svoja dela je ustvarila v Avstraliji, kamor se je preselila.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 3. maja predstavilo novo knjigo tržaškega pisatelja Milana Lipovca »Leseno jadro«. Večera, ki bo v dvorani Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3 ob 20.15 se bo udeležil avtor osebno.

Tečaj-srečanje za duhovnike v zamejstvu in zdomstvu bo v Trstu (Le Beatitudini) 19. in 20. avgusta. Govorila bosta dr. L. Suštar in dr. St. Steiner.

Duhovne vaje za duhovnike bodo istam (Le Beatitudini) 30. in 31. avgusta ter 1. septembra. Govoril bo prof. A. Trstenjak.

V kratkem izide v Trstu zbirka črtic in novel tržaških avtoric Irene Žerjal in Marije Mislej z naslovom

MORJE, RIBE, ASFALT



Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 2. do 8. maja 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 M. Ravel. 11.15 Mladinski oder: »Kukavičji Mihec«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30 Nedeljski vestnik. 16.00 »Posvetni trio«, igra. 16.40 Operetna fantazija. 17.30 Sport in glasba. 18.30 Nedeljski koncert. 19.15 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Torek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umjetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Balletna glasba. 19.10 Odvodnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umjetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Milko Bambič. 19.25 Za najmlajše. 20.35 Janaček: »Katja Kabanova«, opera. 22.10 Glasba.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umjetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Deželni koncerti. 19.10 Avtor in knjiga. 20.35 Simfonični koncert. 21.45 Glasba.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umjetnost... 18.30 Nove plošče. 19.10 Človek pred rojstvom. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Nevesta iz Messine«, tragedija. 22.35 Glasba.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umjetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncertisti naše dežele. 19.10 Aleksij Pregar: »Grenke počitnice«. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.30 Glasba.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtorstvo. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umjetnost... 18.30 Simfonična glasba. 19.10 Kraljeve slike v župni cerkvi na Pesku. 19.40 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Matura«, enodejanka. 21.20 Lahka glasba.

Ljubljanska TV

Spored od 2. do 8. maja 1976

Nedelja: 9.30 Naši zbori. 9.55 Vzpon človeka. 10.45 Otroška oddaja. 11.30 Ljudje in zemlja. 12.35 Nedeljsko popoldne. 16.00 Atletika. 17.40 »Na klancu«, film. 20.00 Salaš. 21.00 Volja je pot. 21.35 Sport. 22.10 Atletski troboj.

Ponedeljek: 16.15 Zgodbe o Poluhcu. 16.30 Klatski albatros. 17.45 »Moj brat ima čudovitega mlajšega brata«, film. 20.00 I. Cankar: »Hude sanje kancelista Jereba«, drama. 21.00 Kulturne diagonale.

Torek: 17.10 Papirnati mesec. 17.55 Vaterpolo Partizan: Mladost. 20.00 Mednarodna obzorja. 20.55 »Kontrapunkt življenja«, nadalj.

Sreda: 17.10 Otroška oddaja. 17.25 Pionirji fotografije. 18.10 Od zore do mraka. 20.00 »Tudi ljubezen«, film. 22.05 Nogometni finale za Pokal zmagovalcev.

Četrtek: 16.20 Cvetlična pravljica. 16.20 Neven. 17.25 Nogomet Vojvodina: Dinamo. 20.00 Mladi Garibaldi. 21.00 Četrtkovi razgledi. 21.30 Balet.

Petek: 17.10 Križem krašem. 17.20 Pisani svet. 18.45 Koža. 19.05 O prometni vzgoji. 20.05 Mali oglasi. 21.00 Serif v New Yorku. 22.50 Košarka.

Sobota: 15.45 Košarka. 17.50 Ob stoletnici rojstva Ivana Cankarja. 20.20 »Hitler iz naše ulice«, film. 23.00 Nogomet.

Šport

I. MOŠKA ODBOJKARSKA DIVIZIJA

Olympia - Il Pozzo 3 : 2

(10 : 15, 15 : 3, 11 : 15, 15 : 13, 15 : 8)

Z zopetnim lepim podvigom je slovenska šesterka odpravila v soboto tudi ekipo Il Pozzo iz Pradamana (Videm) in se tako primerno oddolžila za poraz v gosteh. Zdej, ko je uigranost goriškega moštva čedalje boljša, je pričakovati, da bo predstavljala Olympia pozornosti vreden dejavnik v zaključku svojega prvenstva.

Sobotni nasprotnik je izvajal naglo odbojko, ki se je mestoma izkazala tudi zelo uspešna, vendar je našim uspelo najti primerno protiorožje. Z dolgimi žogami jim je namreč uspelo izrabiti netočnost nasprotnikovega sprejemanja in naposled prisiliti Il Pozzo k predaji. Medtem ko je bil prvi set izenačen, je od drugega seta dalje odločno prevladovalo na igrišču naše moštvo.

Za Olympijo so igrali Malič, Antonič, Lavrenčič, Soban, Nardin, Tomšič, Cotič, Marko in Stefan, Devetak, Černic, Kuštrin. Dobro sta se odrezala oba dvigalca, Nardin in Marko Cotič, v napadu in obrambi pa sta se borila z njima lastno vztrajnostjo Soban in Černic.

Po takšni zapovrsti ugodnih rezultatov je upati, da se bo goriška šesterka primerno izkazala tudi na turnirju Prijateljstva, ki se je začel pred kratkim.

V soboto 1. maja ob 20.30 bo Olympia odigrala važno tekmo v Turjaku proti tamkajšnji šesterki, s katero delijo naši enako število točk na lestvici.

III. ŽENSKA ODBOJKARSKA DIVIZIJA

Torriana - Olympia 3 - 2

V tretjem kolu svojega prvenstva so goriška dekleta nastopila v Gradiški proti tamkajšnji ekipi. Tekma je bila v ponedeljek in je bila vseskozi izenačena. Olympia bi lahko zmagala z nekoliko več samozavesti in odločilnih trenutkih.

Prvi set je pripadel Torriani, dva naslednja zapored pa Goričankam, ki pa niso znale odločiti tudi četrtega v svojo korist. Pri tem so odigrali glavno vlogo servisi. Očitno razburjena, so jih naša dekleta zgrešila izredno veliko, kar ni v njihovih navadi.

Igrale so: Uršič, Perše, Srebrnič, Culiat, Primožič, Bertolini, Devetak, Košič Tatjana in Mirjam.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja, Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob smrti in pogrebu našega nepozabnega očeta

Jožeta Pavletiča

Zlasti smo dolžni zahvalo duhovščini, župniku msgr. Žoržu, msgr. Močniku in g. Žbogarju, zdravnikoma dr. Lipizerju in doktorici Gregorici, cerkvenim pevcem, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene, ter vsem, ki so nam izrazili sožalje in se udeležili pogreba.

Standrež, 23. aprila 1976

Žena Stefka in hčeri Norma in Mira

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

Ane Saksida roj. Kumar

se iskreno zahvaljujemo dr. K. Humarju, msgr. F. Močniku, sestram Čudodelne svetinje Matere božje, organistu Maksu Debenjaku, pevcem ter vsem, ki so z nami sočustvovali in kakorkoli izrazili svoje sožalje.

Saksidovi in sorodstvo

Gorica - New York - Melbourne - Lethbridge, 26. aprila 1976